

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 42686-2023 /

Onderwerp: Harmonisatie milieuregelgeving

Auteur	: Jolien Zweers
Domein/team	: Ruimte / Groene leefomgeving en Planvorming en ontwerp
E-mail	: Jolien.Zweers@gemeentemaashorst.nl
Port.	: F.J.M. van Lankvelt en J.P.A. van den Heuvel

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Harmonisatie milieuregelgeving.

Voorstel

Beslispunten:

1. De Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Maashorst vast te stellen (Raadsbesluit 1).
2. De Beleidsregel geur en ruimtelijke plannen gemeente Maashorst vast te stellen (Raadsbesluit 2).
3. Het van toepassing verklaren van de Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (Raadsbesluit 3).
4. De Destructieverordening gemeente Landerd en de Beleidsregel acceptatie van deskundigen voor het keuren van mestbassins inclusief afdekking in te trekken (Raadsbesluit 4).

Inleiding

In het kader van de Wet algemene regels herindeling (Arhi) wordt de bestaande regelgeving op het gebied van milieu geharmoniseerd. De Wet stelt namelijk dat alle regelgeving van de voormalige gemeenten Landerd en Uden komt te vervallen op 1 januari 2024. Om de milieuregelgeving te behouden wordt deze nu geharmoniseerd voor de gemeente Maashorst, en bij dezen aan u voorgelegd.

Ten eerste zijn de verordeningen geurhinder en veehouderij van de voormalige gemeenten Uden en Landerd geharmoniseerd tot de verordening geurhinder en veehouderij gemeente Maashorst, inclusief bijbehorende normenkaart. Deze verordening stelt geurnormen aan bestaande veehouderijen. De geurnormen bestaan uit een bepaalde waarde aan geurbelasting (in $\text{ou}_\epsilon/\text{m}^3$) die veehouderijen mogen hebben op een geurgevoelig object. Dit kan bijvoorbeeld op een woning zijn. De waarde aan geurbelasting die een veehouderij mag hebben is afhankelijk van de lokale omstandigheden, er verschilt daardoor per gebied. De omstandigheden zijn geanalyseerd en als onderbouwing beschreven in een geurgebiedsvisie.

Bij het voorstel van de vaststelling van de verordening hoort ook het gelijktijdig intrekken van de verordeningen van de voormalige gemeenten, zodat er geen dubbele regelgeving blijft bestaan.

Ten tweede wordt voorgesteld om de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen vast te stellen. Deze beleidsregel bestaat uit de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen van de voormalige gemeente Uden, en de normen uit de geurgebiedsvisie van de voormalig gemeente Landerd. De beleidsregel wordt toegepast bij het beoordelen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij de beoordeling van ruimtelijke plannen worden de toetsingswaarden uit de beleidsregel gebruikt om te zien of de geurbelasting ter plaatse binnen de categorie goed, afweegbaar of slecht valt. Er bestaan verschillende toetsingswaarden voor de verschillende gebieden binnen de gemeente, zoals woon- en buitengebieden. Bij deze beleidsregel wordt daarom ook verwezen naar de bijbehorende kaart met gebiedsindeling.

Meer toelichting over deze beleidsregel wordt gegeven bij argument 2.2 en kanttekening 2.1.

Ten derde wordt voorgesteld om de handreiking veehouderijen en volksgezondheid 2.0 van toepassing te verklaren. Deze handreiking is al vastgesteld voor de provincie Noord-Brabant, maar de voormalig gemeente Uden heeft een kopie in versie 2.0 gepubliceerd en van toepassing verklaard. Doelstelling is om deze handreiking 2.0 ook voor de gemeente Maashorst van toepassing te verklaren.

Tot slot wordt voorgesteld om diverse regelingen in te trekken. Zo zijn de destructieverordening en de beleidsregel "acceptatie van deskundigen voor het keuren van mestbassins inclusief afdekking" gebaseerd op vervallen regelgeving. Daarom wordt voorgesteld om deze regelgeving in te trekken. De overige stukken zijn geharmoniseerd in de verordening geurhinder en veehouderij en de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen. De onderliggende regelgeving wordt met dit voorstel ingetrokken om dubbel beleid te voorkomen.

Beoogd effect

Dit voorstel bevat de harmonisatie van alle bestaande milieuregelgeving binnen de gemeente Maashorst. Door het harmoniseren van bestaande verordeningen en beleidsregels kunnen de bestaande grenswaarden binnen de gemeente behouden blijven. De overgebleven regels en verordeningen worden ingetrokken zodat er geen dubbel beleid over blijft.

De milieuregelgeving heeft betrekking op geur en daarmee op de gezondheid van inwoners binnen de gemeente, met name omwonenden van veehouderijen. Door de milieuregelgeving te behouden kunnen de gestelde eisen en daarmee de duurzaamheid en gezondheid van de leefomgeving gewaarborgd worden.

Argumenten

1.1 De Wet algemene regels herindeling stelt dat niet-vastgestelde regelgeving na twee jaar komt te vervallen.

Alle regelgeving van de voormalige gemeenten Landerd en Uden vervalt op 1 januari 2024, op grond van de Wet algemene regels herindeling. Zonder harmonisatie van de milieuregelgeving zijn de verordeningen en beleidsregels daardoor niet meer bruikbaar. Geureisen en grenswaarden voor veehouderijen zijn dan niet meer van toepassing, en ruimtelijke plannen worden niet meer aan geurnormen getoetst. Om de milieuregelgeving te behouden wordt dit voorstel voor harmonisatie gedaan.

1.2 De voorgestelde verordening geurhinder en veehouderij neemt de huidige regelgeving over.

De verordening geurhinder en veehouderij stelt per gebied geurnormen waar veehouderijen zich aan moeten houden. Dit voorstel betreft geen nieuwe verordening met nieuw bepaalde normen, maar de gebieden met bijbehorende normen uit de huidige regelgeving worden voortgezet en niet aangepast.

Een aanpassing vereist namelijk een actuele analyse van de lokale omstandigheden. Deze analyse wordt verwerkt in een geurgebiedsvisie en dient als onderbouwing bij de verordening. Wanneer de geurnormen wel op dit moment aangepast zouden worden, kunnen er veehouderijen zijn die niet meer aan de norm voldoen, of er wordt ruimte voor uitbreiding gecreëerd die misschien niet wenselijk is in dit gebied. Door eerst een analyse uit te voeren en een geurgebiedsvisie op te stellen kan onderzocht worden of het wenselijk is dat de norm omhoog of omlaag wordt aangepast. Op dit moment wordt er wegens tijdsdruk en noodzaak van behoud van de milieuregelgeving voorgesteld om de normen nog niet aan te passen. In de komende jaren wordt deze analyse wel uitgevoerd, en aan de hand van deze conclusie worden de geurnormen aangepast.

1.3 De normen voldoen aan de landelijke geureisen.

Indien er geen geurverordening is vastgesteld geldt de landelijke norm. De landelijke norm is binnen de bebouwde kom $3 \text{ ou}_\text{e}/\text{m}^3$, en buiten de bebouwde kom $14 \text{ ou}_\text{e}/\text{m}^3$. Deze landelijke normen zijn over het algemeen ruimer dan de normen uit de geurverordening.

2.1 De gemeenteraad is bevoegd om de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen vast te stellen.

De beleidsregel geur en ruimtelijke plannen 2016 is vastgesteld op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening, artikel 3.1 lid 1, stelt de gemeenteraad regels vast ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. De beleidsregel geur en ruimtelijke plannen betreft de beoordeling van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waar goede ruimtelijke ordening mee gewaarborgd wordt. Daarom wordt de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen voor de gemeente Maashorst vastgesteld door de gemeenteraad, op grond van de Algemene wet bestuursrecht, artikelen 4:81 en 1:3, lid 4.

2.2 De toetsingswaarden van de beleidsregel geur en ruimtelijke plannen zijn geharmoniseerd.

De verordening geur en veehouderij biedt harde en bindende regels voor bestaande veehouderijen, waardoor een aanpassing meer impact zou hebben. De beleidsregel geur en ruimtelijke plannen biedt toetsingswaarden voor toekomstige ruimtelijke plannen, waardoor een aanpassing dus geen impact heeft op bestaande plannen, woningen of veehouderijen. Daarom is deze beleidsregel makkelijker te harmoniseren dan de geurverordening.

Daarnaast kwamen de toetsingswaarden voor geurbelasting bij ruimtelijke plannen van de voormalige gemeenten Uden en Landerd al heel erg overeen. Voor beide buitengebieden en binnen de woongebieden werden bijvoorbeeld dezelfde toetsingswaarden gehanteerd. Daarom is in deze beleidsregel één buitengebied opgenomen, en gelden voor alle woongebieden dezelfde toetsingswaarden.

Er bestond wel een verschil tussen voormalig Landerd en Uden wat betreft recreatiegebieden. Deze werden namelijk wel aangewezen in de geurvisie van Landerd. In de voorgestelde beleidsregel zijn deze recreatiegebieden verwijderd. De omgekeerde werking ging bij deze gebieden namelijk niet op. Dat houdt in dat op grond van de geurverordening de geurnorm voor een recreatiegebied niet specifiek benoemd is. Een recreatiegebied is geen geurgevoelig object. Zo hoeft een veehouderij geen lagere uitstoot te hebben voor een recreatiegebied ten opzichte van een buitengebied. Andersom zouden ruimtelijke plannen in recreatiegebieden, bij hantering van de toetsingswaarde uit de geurgebiedsvisie van Landerd, zich wel aan lagere geurnormen moeten houden. Daarom zijn deze gebieden uit de beleidsregel verwijderd.

Daarnaast zijn de waarden voor de voorgrondbelasting naast de normen uit de geurverordening gelegd zodat deze overeenkomen. Voorgrondbelasting gaat om de uitstoot van één veehouderij, dus deze moet overeenkomen met de geurbelasting waar een veehouderij zich volgens de geurverordening aan moet houden.

3.1 De Handreiking veehouderijen en volksgezondheid is van toepassing binnen de provincie Noord-Brabant.

De Handreiking veehouderijen en volksgezondheid 2.0 is in 2019 door de voormalig gemeente Uden vastgesteld (met terugwerkende kracht tot 20 december 2018). De handreiking geeft een stappenplan om te beoordelen of nadere advisering vanuit de GGD wenselijk is. Het is daarom te gebruiken als advies bij het beoordelen van de volksgezondheid onder invloed van veehouderijen.

Gezien het feit dat voormalig gemeente Uden deze handreiking heeft vastgesteld, wordt nu voorgesteld om deze handreiking ook voor de gemeente Maashorst van toepassing te verklaren. Op deze manier wordt het gebruik van de kennis en informatie over de beoordeling van volksgezondheid uit de handreiking gewaarborgd binnen de gemeente.

4.1 De Deconstructieverordening en de Beleidsregel acceptatie van deskundigen voor het keuren van mestbassins inclusief afdekking zijn gebaseerd op vervallen wetgeving.

De Deconstructieverordening is in 1995 vastgesteld op grond van de Deconstructiewet, welke op 1 januari 2008 is vervallen. Er is geen vervangende wet voor gekomen. De Deconstructieverordening heeft daarom geen wettelijke grondslag meer. De Beleidsregel acceptatie van deskundigen voor het keuren van mestbassins inclusief afdekking is in 2008 vastgesteld op grond van het Besluit mestbassins milieubeheer. Dit besluit is op 1 januari 2013 vervallen, en de beleidsregel heeft dus ook geen wettelijke grondslag meer.

4.2 Na harmonisatie wordt verouderde regelgeving ingetrokken.

Wanneer wordt ingestemd met de geharmoniseerde verordening en beleidsregel, moet de regelgeving waar deze harmonisatie op gebaseerd is worden ingetrokken. Zo wordt voorkomen dat er dubbel beleid en regelgeving blijven bestaan.

Kanttekeningen

1.1 De verordeningen geur en veehouderij worden geharmoniseerd, maar de geldende normen niet.

De geurnormen die werden gehanteerd in de gemeenten Uden en Landerd zijn gebaseerd op een geurgebiedsvisie die een analyse van de lokale omstandigheden biedt. Aan de hand van die geurgebiedsvisie zijn verschillende gebieden bepaald, zoals woongebieden, bedrijventerreinen of buitengebied. Deze gebieden met bijbehorende normen zijn overgenomen en weergegeven in de bijbehorende normenkaart. De verordeningen zijn dus wel samen gebracht tot één verordening, maar de geurnormen zijn niet aangepast. Zo geldt voor het ene buitengebied bijvoorbeeld een waarde van geurbelasting van $9,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, en in het andere buitengebied een waarde van $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Dat veehouderijen in het ene gebied een hogere waarde van geurbelasting mogen hebben op een geurgevoelig object, betekent niet dat deze veehouderijen ook direct meer mogen uitbreiden. In de omgevingsvisie (gepland voor vaststelling in december 2023) worden namelijk doelen gesteld op het gebied van geur. We willen geurhinder verlagen en de luchtkwaliteit in de gemeente verbeteren. Daar horen uitbreidingen van veehouderijen met verhoging van geurbelasting dus niet bij. De omgevingsvisie geldt voor de hele gemeente, dus de consequenties voor veehouderijen binnen de gemeente zullen daardoor hetzelfde zijn.

Omdat de geurgebiedsvisie als onderbouwing dient van de verordening geurhinder en veehouderij, worden de visies van de voormalige gemeenten Landerd en Uden als interim geurgebiedsvisie behorende bij de verordening vastgesteld. Tot het opstellen van een nieuwe geurgebiedsvisie zal deze dus als interim visie blijven bestaan.

1.2 Aanpassingen onder de Omgevingswet.

Onder de Omgevingswet worden bebouwingscontouren (de grenzen van bijvoorbeeld woongebieden) voor geurbelasting vastgesteld in het Omgevingsplan. De gebieden in het voorliggende voorstel zijn al gebaseerd op geldende bestemmingsplangrenzen, en deze worden overgenomen in de bruidsschat. Wanneer bebouwingscontouren worden aangepast (bijvoorbeeld vanwege woningbouwprojecten), moeten ook de gebieden en bijbehorende kaarten van de voorliggende milieuregelgeving worden aangepast. Zo niet, kan het zijn dat geurnormen van het buitengebied worden gehanteerd bij een nieuwbouwwijk.

2.1 De Beleidsregel geur en ruimtelijke plannen geeft beperkingen voor veehouderijen.

De beleidsregel geur en ruimtelijke plannen stelt bepaalde waarden aan voor- en achtergrondbelasting voor verschillende gebieden. Voorgrondbelasting gaat over de geurbelasting die wordt veroorzaakt door de veehouderij die voor het geurgevoelige object het meest dominant is. Achtergrondbelasting gaat om de totale geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving. De toetsingswaarden van geurbelasting worden verdeeld in de categorieën goed, afweegbaar en slecht. Wanneer de waarde van geurbelasting binnen de categorie afweegbaar valt, moet de initiatiefnemer van het ruimtelijke plan voor goedkeuring een ruimtelijke onderbouwing toevoegen.

In sommige gevallen ligt de voorgrondbelasting van de categorie afweegbaar hoger dan de geurnorm voor een veehouderij in hetzelfde gebied. Dat betekent dat een veehouderij op grond van de geurverordening moet voldoen aan een waarde van bijvoorbeeld 1 of 3 ou_e/m³ binnen een woongebied, terwijl een ruimtelijk plan in hetzelfde gebied met een goede ruimtelijke onderbouwing kan worden goedgekeurd bij een waarde van 4 ou_e/m³.

Veehouderijen worden in die zin in sommige gevallen dus beperkt door deze beleidsregel. Met de omgevingsvisie is integraal afgewogen welke ambities voor verschillende gebieden gelden. Daarmee wordt onder andere gestuurd op beperking van de overlast van veehouderijen, zeker rondom woongebieden.

Financiën

Dit raadsvoorstel heeft geen invloed op financiën.

Duurzaamheid

Het vaststellen van regelgeving met betrekking tot geur en milieu in het algemeen, is van belang voor het behoud van een gezonde leefomgeving.

In het kader van de SDG's raakt dit voorstel verschillende doelstellingen: (3) Gezondheid en welzijn, omdat het stellen van geureisen en grenswaarden een positieve invloed heeft op de gezondheid van omwonenden. (11) Veilige en duurzame steden en gemeenschappen, omdat het vaststellen van geharmoniseerde milieuregelgeving zorgt voor het behoud van een duurzame leefomgeving. En tot slot (12) Duurzame consumptie en productie, omdat de verordening geurhinder en veehouderij en de handreiking veehouderij en volksgezondheid eisen stellen voor veehouderijen, om deze bedrijven duurzaam te houden.

Participatie

Dit voorstel betreft de voortzetting van bestaand beleid, en geen ontwikkeling van nieuw beleid. Daarom heeft er voor dit raadsvoorstel geen participatie plaatsgevonden.

Communicatie

Na vaststelling worden de Verordening geurhinder en veehouderijen gemeente Maashorst, de Beleidsregel geur en ruimtelijke plannen en de Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 gepubliceerd op overheid.nl.

Vervolg

In het kader van de Omgevingswet valt deze regelgeving onder de bruidsschat en blijft het geldig onder het tijdelijke omgevingsplan. Zo kunnen deze regels dus ook na invoering van de Omgevingswet behouden blijven.

Bij de ontwikkeling van een nieuw omgevingsplan kan ook gekeken worden naar de contouren van de gebiedsindeling. Zo kan het zijn dat nieuwe ontwikkelingen op het gebied van woningbouw ervoor zorgen dat de aangewezen woongebieden worden uitgebreid. Op die manier zal ook de milieuregelgeving binnen de gemeente Maashorst verder geactualiseerd worden. De verschillende gebieden met de daarbij gestelde geurnormen worden geanalyseerd, daarbij wordt een geurgebiedsvisie opgesteld en aan de hand daarvan kunnen de geurnormen worden aangepast. De gestelde grenswaarden en eisen binnen de gemeente zullen dan nog beter op elkaar aansluiten en passen bij het betreffende gebied.

Bij een nieuw omgevingsplan wordt daarom ook actualisatie van de milieuregelgeving meegenomen.

De verordening en handreiking moeten vastgesteld en van toepassing verklaard worden door de gemeenteraad. Daarom worden deze op de agenda voorgesteld voor de Commissie REF op 2 november 2023 en voor de Raadsvergadering 16 november 2023

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Bijlage 2 behorende bij Verordening geurhinder en veehouderij

Maashorst, 19 september 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,

J.A.G.M. van Aaken

de burgemeester,

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)

